

سبقت‌گویی

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

جواب خودآزمایی تاریخ تمدن اسلامی فاطمه جان احمدی

فهرست مطالب

۲	بخش اول: کلیات
۱۱	بخش دوم: تمدن اسلامی
۱۸	بخش سوم: نهضت علمی در تمدن اسلامی
۲۲	بخش چهارم: نهادهای آموزشی در تمدن اسلامی
۳۴	بخش پنجم: هنر در تمدن اسلامی
۴۰	بخش ششم: تاثیر تمدن اسلامی بر تمدن غرب
۴۳	بخش هفتم: ضعف و انحطاط تمدن اسلامی
۵۲	بخش هشتم: ظرفیتهای موجود در جهان اسلام
۵۷	بخش نهم: انحطاط معنوی دنیای مدرن

۱. به نظر شما سودمندی تاریخ در چیست و یک ملت چرا به تاریخ نیاز دارد؟

فایده های مطالعه تاریخ افزون بر درک درست وقایع، به کاربردی کردن علم تاریخ می انجامد.

مهمترین سودمندی تاریخ محض و یا حتی تاریخ تمدن، عبرت آموزی، تامل در احوال گذشتگان، آشنایی با عقاید و ادیان پیشینیان و همچنین شناخت دردها، آمال و تجارب آنهاست.

در سودمندی تاریخ، مورخ نکته سنج مصری می گوید:

تاریخ اگر جز تذکار همین نکته که «دنیا بقایی ندارد و در آن هیچ چیز چنان که هست نمی ماند»، فایده دیگری نداشت، همین فایده برای آن بسنده بود.

گفته بر سودمندی تاریخ صحه می نهد:

اگر تاریخ مورد حاجت هست، برای کمک به زندگی و عمل است نه برای آنکه انسان را از زندگی و عمل بازدارد.

فردریش ویلهلم نیچه در سودمندی و ناسودمندی تاریخ می نویسد:

نشاط، وجدان آسوده، اقدام بی دغدغه خاطر و ایمان به آینده، همه اینها - چه در مورد فرد و چه در مورد ملت - بستگی به آن دارد که خط ممیزه ای بین آنچه آشکار و پدیدار است با آنچه تیره و نادیدنی

است وجود داشته باشد؛ وابسته به آن است که شخص بتواند به هنگام، فراموش کند و به هنگام به یاد بیاورد و با احساس قوی غریزی وقتی ضرورت تجربه تاریخی یا غیر تاریخی وجود دارد، مشاهده کند.

۲. سودمندی مطالعه تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی در چیست و چگونه می توان از این تاریخ برای بازسازی هویت مسلمانان بهره جست؟

مطالعه تاریخ به ویژه تاریخ تمدن اسلامی که بخش های گمشده هویت مسلمانان را در خود دارد و بسیار سودمند است درک چستی و چگونگی تاریخ تمدن اسلامی و فهم رموز اعتلای آن بی مطالعه تاریخ تمدن اسلامی ممکن نیست زیرا این تاریخ سرشار از اندرز و تجربیات ارزنده و عبرتهای ستودنی است که می تواند فراروی مسلمانان قرار گرفته هویت تاریخی و فراموش شده جوامع اسلامی را بازسازی نماید.

۳. مراحل شکل گیری تمدن را به اختصار توضیح دهید.

اول. تمدن های قبیله ای یا کوچنده مبتنی بر حیات دامداری

دوم . تمدن های یکجا نشین مبتنی بر حیات کشاورزی

سوم . تمدن های شهر نشین مبتنی بر حیات تجاری .

چهارم . تمدن های شهر نشین مبتنی بر حیات صنعتی .

پنجم . تمدن های یکجا نشین مبتنی بر حیات دینی و ایدئولوژیک . تمدن اسلامی نمونه عالی این نوع تمدن است که اساس پژوهش کتاب حاضر است.

۴. ارکان اصلی تمدن را نام برده ببرید و عوامل موثر در بقا و تداوم آن را به اختصار توضیح دهید.

اول . پیش بینی و احتیاط امور اقتصادی که رکن مهم حیات بشری است.

دوم . سازمان سیاسی (امنیت و نظم)

سوم . سنن اخلاقی که مقوم جامعه تمدنی است .

چهارم . بسط هنر و معرفت ، عالی ترین عنصر تمدن بشری و تجلی گاه ذوق و نبوغ آدمی است.

عوامل تاثیر گذار تمدن از نظر ویل دورانت یا ارکان ثابتی که در شکل گیری تمدن ها موثرند:

(اول) دین

اساس ترین و مهم ترین رکن تمدن و مقوم آن است ، که می تواند با ابزارهای معنوی و فراملیتی ، ضمن هدایت جامعه به تمدن نیز هویت بخشد.

(دوم) اخلاق

عامل پیوند دهنده اجتماع انسانی ، عامل بازدارنده خطا و نیز موجد رعایت حقوق دیگران در جامعه است.

(سوم) جغرافیا

ظرف مکانی رشد فضایل انسانی ، همراه با سایر عوامل وابسته به آن - چون اقلیم آب و هوا - که می تواند در ایجاد تمدن بسیار موثر باشد.

(چهارم) زبان

اساسی ترین رکن موجودیت انسان است و در انتقال مفاهیم کلیدی تمدن نقش بسزایی دارد.

(پنجم) علوم و فنون

عالی ترین محصول خرد بشری ، ابزار تعالی تمدن و عامل رشد و دوام اجتماعی است.

5. شاخصه های تمدن را نام ببرید و بنویسید اهمیت مطالعه شاخصه های تمدن در چیست؟

(اول) دارای ثبات و پایداری در نظام شهری.

(دوم) دارای نوعی حکومت اند.

(سوم) ایجاد تخصص ، پیدایش اصناف مختلف و تبعیت آنها از مقررات.

(چهارم) دارای قواعد و قوانین ثابت اند.

(پنجم) دارای مراکز اجرایی اند.

(ششم) دارای مراکز اقتصادی و سیاسی اند.

(هفتم) تاسیس نهادها و سازمان های علمی برای آموزش و تربیت افراد.

(هشتم) اهتمام به تکامل نظام اخلاقی و رشد معنویات.

هر تمدنی دارای شاخص های عمومی و اختصاصی است. شاخصه های اختصاصی تنها مختص یک تمدن بوده و باعث تمایز آن از سایر تمدن ها است اما شاخصه های عمومی مشترک بوده و قابل تعمیم به سایر تمدن هاست.

6. عوامل موثر در پیشرفت تمدن ها کدامند؟

1. علم و توسعه دانش

2. تعقل و خردگرایی

3. ساختار مناسب اجتماعی

4. سازمان فعال اقتصادی

5. توسعه رفاه عمومی و گسترش عدالت

6. تبعیت از سنن اخلاقی منبعث از متن جامعه و موافق با فطرت آدمی

7. پایبندی به اصل وحدت و یکپارچگی اجتماعی

8. توسعه نظم اجتماعی

9. تبعیت جمعی از قوانین اجتماعی

